

maal. Jeg har tit omtalt engelske Forhold, og jeg vil endnu en Gang — jeg kommer rimeligvis ikke til at tale saa ofte mere i Tinget — omtale en Episode fra det engelske Parlament. En Politiker var død, Dødsfaldet anmeldtes i Parlamentet, og den, der anmeldte det, sagde: „Den Mand, der er død, var inden for Parlamentet min skarpeste og mest uforsonlige Fjende, og uden for Parlamentet var han min bedste og mest trofaste Ven.“ Jeg tror, at alle Parlater vilde have godt af at tilegne sig en saadan Kultur, som denne Mand i det paagældende Tilfælde aflagde Vidnesbyrd om. Jeg tror, at alle kunne have godt af det, og for mit Vedkommende kan jeg med god Samvittighed sige, at jeg ikke over for et eneste Medlem her i Tinget nærer Nag eller bitre Følelser af nogen som helst Art. Jeg har talt her, som min Pligt byder, og hørt andre tale efter deres Overbevisning.

For omtrent 100 Aar siden sejrede her i Danmark de store Tanker. Danmark gik under de dygtigste Mænds Ledelse i Spidsen for den økonomiske Udvikling; man fik en Toldreform, der var den mest frisindede i Verden, man fik Landboreformer, som man i de store Kulturlande endnu sukker efter. Jeg vilde have ønsket, at Tinget nu havde gjort et Skridt i samme Retning. Men jeg beklager, at det ikke har været de store, men de smaa Tanker, der har dikteret Venstres ny Toldtaktik. Toldreformen er ikke en Sag, der skal visnes for en Regerings Skyld, det er ikke en Sag, der skal forkrøbles for et Partis Skyld; det er en Sag, der skal fremmes for Samfundets Skyld. Og enhver, der vil fremme den under dette Synspunkt, har i mig en trofast Menings- og Kampfælle uden Hensyn til, hvilken Gruppe her i Salen han tilhører.

Finansministeren (Høring): Da jeg i Begyndelsen af denne Samling i Landstinget fremsatte de fire Skattelovforslag: Toldlovsforslaget og Forslagene om Brændevinsafgiften, om Overførelsen af direkte Statsskatter til Kommunerne og om en Indkomst- og Formueskat, fandt jeg Grund til at fremhæve, at det efter min Mening nu i denne Samling maatte afgøres, om Skattereformen skulde fremmes eller ikke. Det var den Gang selvfølgelig min Tanke, at vi i denne Samling skulde komme ind i en endelig Behandling, sidst gennem et Fællesudvalg, af alle fire Skattelove, og at det da vilde vise sig, om der kunde opnaas Enighed, og at man, hvis det ikke kunde naas, maatte

lægge Skattereformen hen. Jeg ser nu, at jeg i saa Henseende har taget fejl. Efter min Opfattelse vil Spørgsmaalet om Skattereformens Skæbne blive afgjort nu her i dette høje Ting gennem Afstemningen over den Dagsorden, som er foreslaaet af Udvalgets Flertal. Saafremt denne Dagsorden bliver vedtagen, nærer jeg ingen Tvivl om, at Skattereformen strander. Jeg skal i saa Henseende først henvise til, at Regeringen fra den første Begyndelse, da de fire Skattelove blev fremsatte, har fremhævet og senere meget bestemt fastholdt, at disse fire Skattelove maatte behandles under et. Jeg skal ikke her komme ind paa en Gentagelse af Grundene herfor; de ere fremhævede saa ofte, og Grundene ere jo voksende med Tiden. Men, som sagt, det er aldeles bestemt fastholdt, og jeg skal særlig fremhæve, at ved Toldlovens 2den Behandling her i dette Ting i Foraaret 1897 — en Behandling, der jo var afgørende i anden Retning, med Hensyn til Toldlovens Skæbne i Fremtiden, og en Behandling, som det høje Ting selv tillægger den største Vægt, idet man gik ud fra, at der gennem denne Behandling blev fastslaaet et Kompromis mellem den daværende Regering og Flertallet i dette Ting — udtalte Finansminister Lüttichau udtrykkelig, at de fire Skattelove burde behandles som en Helhed. Landstinget har fuldt ud sluttet sig til denne Opfattelse og er jo for saa vidt endogsaa gaaet videre end Regeringen, som det har givet denne Opfattelse Udtryk gennem en Vedtagelse af Toldloven og Indkomstskatloven, hvorefter de direkte Skattelove og de indirekte Skattelove blev satte i Forbindelse med hinanden ved den saakaldte Sammenkoblingsparagraf. Det høje Ting her har ikke villet slutte sig til denne Affattelse af Lovene, men har stemt Sammenkoblingsparagraffen ud; men deri ligger ikke, at Tinget her ikke skulde kunne eller ville gaa med til en frivillig Behandling af de fire Skattelove under et. Det have vi hidtil levet paa; der er blevet holdt Liv i alle fire Skattelove, ogsaa henede i dette høje Ting under dets Behandling at Brændevinsafgiftsloven. Først nu, først i disse Dage fremkommer Spørgsmaal om at borttage den ene af de fire Skattelove, om at tage det ene Led ud af Kæden, for saa vidt dette Ting vil gaa med til — og derom tvivler jeg ikke — at vedtage den foreslaaede Dagsorden, hvorefter Brændevinsafgiftsloven bortfalder. Nu ville ærede Medlemmer let se, at naar man fra Regeringens og Landstingets Side har fastholdt, at disse fire Skatte-